

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . 2 frt
Fél évre . . . 1 „
Negyedévre . . . 50 kr
Közösnek egész évre . . . 60 kr
Egyes szám ára 4 „

Szerkesztőség

kiadói iroda:
Czeglédutca 2155. sz.
Csiffy-ház.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESEITŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 5 kr; többszörinél 4 kr.

Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon kedvező engedmények tétetnek.

Hirdetések és előzetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Károly és Tölgdi K. Lajos könyvkereskedésében; Budapestben, Bécsben és Prágában Haasenstein és Vogler hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Egy társadalmi kérdés.

I.

Társadalmi életünk moraliter folytonosan hanyatlak: ez a panasz minden fele!

S míg a politika világra szóló kérdéseivel boldog-boldogtalan — talán azokon kívül, akiknek épen kötelességek volna — foglalkozik: addig arra, hogy a társadalom testén fekélyként rágódó bajok orvosolva legyenek, mitől pedig százszázalékos boldogsága függ, szinte senki sem látszik gondolni!

De mégis! nem egészen így van! Elég, sőt nagyon is sok az orvos, sok a gyógyszer: épen ez a bajunk. — Mert mentül több orvososságra van szükség: annál rosszabb a beteg állapota. A mily mértékben szaporodnak a törvények, oly mértékben romlanak az erkölcsök.

Gondoskodunk mi igenis, gyógyszererekről, még pedig bőven; de hogy a baj el ne állhasson, hogy orvoslásra szükség ne legyen, ez az, a mire nézve elfelejtünk preventív rendszabályokhoz nyulni.

Tekintsünk szét társadalmi életünk egész mezején: a bűn, az erkölstelenség ezer meg ezer alakjaival találkozunk, s nem késünk a vétkes homlokára egész könyörtelenséggel rásütni a Kain-bélyeget; de mélyebben hatolni a dologba, puhatolni az indokokat, melyek ez általunk oly könnyen elítélt szerencsétleneket a vétek útjára terelték, s az okokat elhárítani, melyeknek enyésztevel az okozat is önmagától megszűnik: oh, ez nem jut eszünkbe. — Ember, oh, hányszor elfelejtkezél te a szeretett törvényéről, mely lelkedbe van írva s bár bár kezeikkel igyekezsz annak még nyomát is kitörölni onnan!

Ha csak futólagos pillantást ve-

tünk a társadalmi tünetekre, megrázza lelkiünket a nyomor sötét képe, melyet különösen szegényebb osztályaink sorsa tüntet elénk.

Nem csoda aztán, ha oly sokan sietnek itt hagyni e „siralom völgyét.“

Mintha valamely pokoli szellem talán ná ki saját gyönyörködésére a corruptió végtelen nemeit: oly irtózatossá változtatja fel annak jelen társadalmunk.

Őszintén szólva, fítogatott szellemi fonságunk daczára a sülyedés oly fokán állunk, mely törpe epigonokként tüntet fel bennünket sok tekintetben ama sötét középkori őseinkhez képest,

E hanyatlásnak szerintem — legfőbb oka a szegénység s a szegény néposztály helyzete és viszonya a többiekhez.

És épen a nagyfontosságú kérdés felett akarom röviden kifejteni néze teimet.

Három szempont főt vezetni fejtegetésemnél.

Azt hiszem itt is; mint bárminő más bajnál első kötelességünk azt megismerni; aztán lehetőleg elhárítani; végre hasonló bajt, a mily eszközökkel csak tehetjük, megelőzni.

II.

„Noscete ipsum“, ez a bölcs intés százszor hangzott és fog még hangzani füleinkben. De a mily könnyű kimondani azt, ép oly nehéz valósítani. — Pedig szükségét érzi az egyes, érzi a társadalom, az emberiség. Erzi, oly lehet, de valóban aligha egyszersmind érti is.

Ha az egyén önmaga ismeretét élte feladatává tűzve ki, ehhez lassanként közelebb jutna — el úgy sem érheti soha, — így észrevétlenül megismerésére jutna a hozzá hasonlóknak, vagyis, egyesek alkotván az egészet,

tengernyi bánatot, azt az örök but, örök gyászt és megmérhetlen szenvedést, a melyet e két szó okoz nekem — „lemondok rólad!“

Nincs és nem is lehet soha, de soha sem!...

Szerettelek! Enyém voltál soká, nagyon soká!

Szeretek most is és nem vagy az enyém, szeretni foglak a sirig s te nem leszel, mert nem lehetsz enyém, és ha igazán van, vagy leend élet a siron túl, ha majd beteljesül az, a mit az irás mond a feltámadásról, én akkor is csak téged élek foglak szeretni igazán s te még ott is gyötreni, kinzani fogsz engem, mert ott is a másé leszsz!

Pedig szerettél... Ajkad mondá, — ah de nem hittem el, — de reszkett kezemben kis kezud, arczod lángolt s szemed égett, miként a zsaratnok és szivednek hangos dobogása, azt tudtad velem, hogy e szó „szeretlek“ szivednek mélyében született s a köny, mely szemedben felfakadt, midőnél először zártalak dobogó keblemre — az azt beszélté, azt hirdette nekem, hogy igazat mondál, hogy igazán szeretsz....

És hogy szerettelek tégedet — én? Mi voltál te nekem!?... Jobban szerettelek mint az életet, az üdvöt! Nem léte-

az összesnek, a társadalomnak, ha úgy tetszik, az emberiségnek.

De kinek van erre ideje s kedve. Önbalvány igen, — de öntanulmány lenni senki nem óhajit.

Igy aztán észrevétlenül áthidalja a viszonyok, körülmények s önmagunk által teremtettt különböző szempontot, mely szerint egyik vagy másik osztály tekinthető; természetesen a kéz önmaga fele hajlik s a mérleg a szerencsétlen rovására billen le, ki, ha egész való színben állana lelki szemeink előtt, talán legmélyebb sajnálatunkat, rokonszenvünket érdemelné ki.

Avatatlan szemek előtt sem titok, hogy mily megvetéssel viseltetnek né mely osztályok a szegény nép iránt.

Egy-két fillérrel pillanatnyi enyhítést nyujtani nyomorának — ezt is talán hiuságból, vagy könnyen elhallgatható lelkiismeretünk megnyugtalanítására: ez az mindössze, a mit könnyűrületből velök érzetünk; de felkeresni a nyomort saját színhelyén, megismerni az általunk legfelebb megszánt köznép inségese állapotát, hogy így az ismert bajok ellenében emberszeretet sugallta összes tevékenységeinket kifejteshessük: ezt vétkes hanyagsággal mellőzzük.

Tehát legégetőbb szükség a szegénység, az inség tanýját áldozatkész indulattal gyakran felkeresni, hogy így a rettenetes tudat embertársaink nyomoráról tenni késztsen, a mint csak erónktől telik.

György József.

— **Bosznia gazdasági viszonyai.** A Száva által képezett völgyvidéken túl hegyes vidéket találni, folyók által átszelve, melyek tavasszal rendszeren elöntik a völgyeket.

A termő talaj quarztartalmu anyag, mely soha nem lát trágyát s így az a cso-

zett más nő rajtat kívül reám nézve soha s gondolatimnak mindég csak csupán te valál tárgya!... Ha melletted voltam elfeledkeztem az egész világról, ha lábaidhoz borultam, úgy éreztem magam, mintha a templom szent oltárképe előtt imádkoznám! — — —

Csillag, fényes csillag valál te az én életem sötét égén, — mely keresztül ragyogott a vészitől terhes fellegeken is és fényt vetett arra a göröngyös és tövises utra, a melyen oly sok küzdés között kell folyton haladnom.

Te voltál reményem, vigaszom, mindenem! Összeforrott veled lelkemnek minden gondolata; összefort te veled az egész életem... Olyanná lett szívem a te szerelmedtől, mint a délignyitő virág, — mely csak is addig él, míg reá süt napja, és ha ez elhagyja, összehuzza kelyhét s hervadásnak indul...
És én lemondok rólad...! Megkell tagadnom tégedet meg öön magamat! Olyanná lettem mint a tarlott mezőn futó „ördög szekér“, mely nem tudja hova sodorja el a szél s ha egy gödört talál, ott leli föl sirját...
Lemondok rólad!...

S feltűnik előttem ragyogó kék szemed, mosolygó arczod és aranyoszkehad... megcsendül fülemben zengzetes

da, hogy a kedvező éghajlat mellett valamennyire mégis termékeny.

Bosznia földét nyár on át gazdag ezősékek áztatják. Ezt mutatja az a gyélem is, melyet a bosnyák terményei betakarítására fordít. Kazalok s asztagok nem léteznek, hanem magas rudakra vagy állványokra (milyenekül igen gyakran előfák szolgáltnak) boglyázzák föl takarmányaikat.

A birtokviszonyok hábíri jelleggel bírnak. A termés egy tizedét fizetik adóul. — Hármada a földbeirtó kosoké. Fakerítésekkel rekesztik el a réteket, szántóföldjeiket, kerteket, dohányosaikat stb.

Gazdasági építkezések igényeikhez mért. Többnyire emeletes lakóházok van, magas szindelyes tetővel s kis ablakkal. A szalma fedél rickaság. A házakat gyakran czölöpre építik. — A falak fűz- vagy nyírfa vesszővel befont gerendákból állanak, belül betapasztva s néha kimeszelve. Lakbelyül csak a felső rész szolgál; a földszinten kizárólag ló- és barom istállók vannak. Szobájok tetőzete s padlása egymásba illesztett deszkákból áll.

Minden épület magas fakerítéssel van körülvéve, melyen nem lehet egy könnyen rést találni.

A szűszórt házak között nagy kiterjedésű szilváskó vannak, melyek hogy mily termékenyek, csak Boszniában volt katonaságnak a megmondhatója.

— **Az országgyűlés** kölcsöntárgyalással foglalkozott a napokban. Az ellenzék, mint a nem politikai lapokból olvassuk, nagyon ingerült zajjal fogadta a kormányptiak beszédét, sőt a pénzügyminiszternek még hógyörögni kellett, hogy a vita közben kerüljek a személyes megtámadásokat s a szenvedélyességet. Lónyay sürgeti a kormányt, hogy terjessze elő véleményét pénzügyeinek gyökeres javítása iránt.

— **A pestieről** megnyugtató hírek még mindég nem érkeznek. Meg is teszük mindenféle a készülőbést arra nézve, hogy tovább ne terjedjen. Monarchiánk is erélyes intézkedést tett, orvosokat küldött a helyszínre a betegség tanulmányozására; azon felül a vesztge zár is felállítatott. Körülbelül jobb intézkedés ez, mint a papáé, aki csak az imádkozást ajánlja.

szavad és szivem feldobog s könnyeket hullatok szememből...

Hát már nem nézek én többet a te bűtvenes ragyogó szép kék szemeidbe, hát nem fogom én többé megismogatni göndör fürtjeidet nem fogom én hallani soha sem, midőn mézet termő ajkad azt susogja édesen epedőn: „szeretlek én egyetlenegy virágom?“

Nem!
Emlékszel-e?! Oh emlékezzél reá, midőn azon a begyepesedett udvaron sétáltunk együtt, midőn először vallottad meg, hogy engemet szeretsz midőn először csókoltál meg engem, midőn először esküdtél sirig tartó hűséget nekem... midőn én nem tudtam egyebet szólni, — mint eléd térdepeltem és könyezve mondtam meg, hogy te vagy életemnek üdve boldogsága, és ha te nem leszel enyém ez életben, akkor pokol leend ez a földi élet, akkor ha élek is — soha nem érzek mást, mint egy sirig tartó, el nem temethető fájdalmas gyötrelmet?!...

Emlékszel-e, oh de emlékezzél reá, midőn a holdvilág halvány fényénél, midőn a csillagok derűje összefolyt, együtt sétáltunk az illatozó mező hanyargós utain! Emlékszel e, hogy mily boldogok valánk?... Te azt kértdetől-

TÁRCSA.

A kandalló mellől.

— *Karcolatok a mindennapi életből.* —

IV.

Konrád barátunk elutazott néhány napra s így most árva övegységben kell a kandalló mellett melegednem... A mult este íróasztalának egyik sőkjában kutagattam, midőn meglepetésemre egy lepecsétetlen levélre akadtam, mely egy ismert lánykához volt czimezve.

Égtem a vágytól, megtudni hogy mit írhatott annak? A levél felnyitott és én elolvastam — aztán lemasoltam s miután az ígért pletykáknak el kell maradni, s miután én nem tudok mostan miről írni, — ime közé teszem az ő levelét czim nélkül.

Majd megtudja s talán megérti az, a kire tartozik?

*

187* május 6.

Reszket kezemben a toll; szememet könnyek borítják el, szivem elszorul és úgy érzem, mintha valami irtózatossá kin nehéz sulya alatt össze kellene roskadni keblemnek, midőn leírom azt a két szót neked: lemondok rólad.
Lemondok!... Rólad!...

Érted-e; óh de hát van-e valaki aki azt értené? Van-e valaki ezen a nagy világon, aki megtudja érteni azt a

Rövid hírek.

— **Királynok** ezüst menyegzőjének alkalmából Mocar ünnepi menetet rendez. — **A francia** miniszterium megalakult, elnök Waddington lett. — **Darvin** a nagy természet tudós most ünnepe születésének 71-ik évfordulóját. — **Belgrádban** a skuptina májusban összejött a zsidók egyenjogóságának szentelése végett. — **Drinápolyt** a muszákok kifogják még e hónapban. — **Münchenben** Gabelsberger Ferencnek, a gyorsírás feltalálójának szobrot emelnek. — **Kabulban** polgárháború ütött ki a Sakub kán megagyuztatott egy város rész. — **A szentpétervári** diákoknak erősen megvan hagyva, hogy 10 órán túl ne maradjanak ki. Sok korcsmáros megharagudott azért, mert hát kevesebb jutkit lehet elfogyasztani. — **Románáival** szemközt a muszákok erőles álló helyzetet foglaltak el a Dobrudsa kiürítése tárgyában.

Az országos régészeti és embertani társulat

előnökségétől egy megkeresést kapott lapunk szerkesztője is, melyben felhívják a n. é. közönség, hogy a fentjelzett új egyesület vegye pártfogó jó indulatába. Olvasóink bizonyítgatnak nagyon jól ismerik a régészet fontosságát az is hiszik, nem kell hosszan bizonyítgatnunk, miszerint az, az embertanul kapcsolatokban egyike a legérdekesebb tanulmányozásoknak. A társulat négy szakosztályból áll; alapító tag lehet az, aki 100 frtot belet; évdíjas tag aki évenként 5 frtot fizet. — A társulat minden hónapban tart gyűlést. Szóval ez a társulat is épen olyan, mint a történelmi, a földrajzi, vagy a természettudományi — s mint ezek úgy az is nagyon érdemes a pártfogásra. — A társulat elnöke Pulszky Ferenc, másodelnök b. Nyáry János, titkár Hampel József. Akik tagok akarnak lenni, a szerkesztőségünkben letett iven följegyezhetik neveiket.

Fővárosi hírek.

— **Munkácsy** híres festménye „Milton” a mai naptól kezdve látható az ország képművészeti kiállításán. — **Himn.** Malater Géza főv. kereskedő eljegyezte Kutsera Erzsébet kirasszonyt. — **Dr. Poór Imre** már elhagyta az ágyát; egészsége néhány nap múlva tökéletesen helyre fog állani. — **Az afrikai** expedíciót részt venni szándékozó magyar ifjak közül, Berecz Antal 40-ét fog ajánlani, kikből azonban csak kettőt fognak megválasztani. — **A him-kutyákért** ezental kettős adót kell fizetni s ezek a nöstényektől való megkülönböztetésül sárga bőrczát fognak viselni. — **Dona-**

Jem, tied lesz-e szivem, szeretni foglak-e a sir bezártáig? — És én azt mondtam rá, hogy ha van feltámadás, ha igaz az, mit a vallás ígér, még az sem kellene az én szerető szivemnek, ha nem lennél te még ott is — az anyám!

Oh mert szerettelek!!!
Es most? — most, lemondok rólad!!!

Emlékszel-e, midőn édes anyád sirja szélén álltunk? Te úgy álltál ott a fekete gyászban, mint az összetört lilium! Vállamra bájtd fejedet. Ott zokogtál, sirtál keservesen s ajkad keserű panaszra nyitott föl — hogy mily árva letél, hogy mily egyedül állsz ezen a világon! És én átkaroltalak, azt sugtam füledbe, ha minden elhagy is, én melletted leszek?!

És aztán emlékszel-e, de hát lehet-e arra nem emlékezni, lehet-e elfeledni azt a nyári estét, midőn félelmi utazásom után újra felkerestelek?

Szép holdvilágos este volt. A hold fénye szeliden mosolygott s a milliárd csillagok reszketve ragyogtak. A mező illatozott. A szellő enyelve játszott a tarka virágok ezrivel. Én lassan lépdelttem az országúton. A zöld vetés hullámozott, a csalogányéneke az én szivem szerelmét beszélte s a fából kihangzó harangszó, olyan andalítóan széppé, nagyszerűvé tette e pillanatot.

dió Bianka tegnap lépett föl a nemzeti színházban a „Sevillai borbély”-ban. Másodszori fölépíté „Pál és Virginia”-ban leend. — **Az izraelita négyzet** ma este jótékonykezű álarozos bált rendez a redoutban. — **Amúsi Miklós** 64 éves házféllgyelő szállítás következtében, egy utca sarkon meghalt. — **Az orosz prot. arháiz** javára tegnap tartott bál kitűnően sikerült.

Videki hírek.

— **Kolozsvárt** a mult héten temették el Erdélyország leghíresebb klarinétosát a 72 éves Pongrácz Lajost. — **Székes-Fehérvárt** Wisinger J. reáliskolai tanár megmérgezte magát. A gyorsan érkezett orvosi segélynek azonban sikerült megmenteni. — **Kubinban** Árva megyében közelebb az alexinánai hős Tsernajeft idők. — Tartózkodási helye Karagyorgyevis ottani birtoka volt. — **Avárad-velencei** „Népkör” táncvígalmá mult vasárnap kitűnően sikerült. — **Kassán** e napokban egy 70 éves jó madárt temettek, ki életének felét bőrtömbben töltötte Ferenc Jancsinak hivat. — **Szabadkán** a mult hétfőn a bunyavázok tüntettek. Az ottani „Prelo” kör által rendezett táncvígalmat — melyen mintegy 2000 bunyaváz volt jelen — a h y m a u s z élénklésével nyitották meg. — **Selmeczen** a mult vasárnap nagy ünneppel nyitották meg a belvárosi „Népkör”-t, melynek több mint 300 bánya munkás tagja van.

Irodalom és művészet.

— **Mezőgazdák, erdészek, kertészek** stb. figyelemre méltó, hogy a három legkiválóbb német gazdasági szaklap: „Der Oekonom”, „Der Praktische Landwirts” és „Wiener Landwirthschaftliche Zeitung” mutatóvány számai ingyen és bérmentve rendelkezésre állanak. Az érdeklettek sziveskedjenek e miatt a nevezett szaklapok kiadóhoz, Hugó H. Hirschmann urhoz Bécsben, L. Dominikanerbaeti 5, fordulni.

— **Medikus csárdás** cizmivel jelent meg közelebb egy zenemű, Budapest egyik előrangú zenésztől Rácz Páltól. Kapható Táborzsky és Parsch zenemű kereskedésében Budapest. Ára 60 kr.

— **A Magyar Lexicon** -nak 19-ik és 20-ik füzete is megjelent Somogyi Ede szerkesztése mellett Rautman Frigyes kiadásában. Mellékletül az egyikhez a reimsi és kölni székesegyház keleti oldala, másikhoz a legfontosabb takarmány anyagok vegyszeti összetételének grafikai ábrázolása van csatolva. Egy füzet ára 30 kr.

Színházi heti szemle.

(Sz.) Szombaton febr. 1-én az angol ballet-társaság lépett föl utolszor szép számú közönség jelenlétében, a melytől még

Boldogsággal gondoltam a n m várt találkozásra! Meggyorsítottam lép-teimet, hogy mielőbb keblemre ölelhes-sek, hogy mielőbb megcsójoljam aj-kad, hogy bele nézhessek ragyogó szem-be. És?...

Megláttalak téged — s melletted egy szöke ifjut, ki átkarolva tartott, ki epedő hangon suttogetta füledbe: „szeret-lek én egyetlenegő virágom”; és a te tüzből égő szemed ragyogása azt be-szélte nekem — hogy ezt a te szived szereti hallani!

S aztán, emlékszel-e mint halvá-nyultál el, midőn eléd dobám azt a gyü-rüt a melyet te adál?... Emlékszel-e mint sirtam akkor én romba dőlt remé-nyim fölött, emlékszel-e hogy kimon-dád azt is, hogy te „öt” szereted... s emlékszel-e, mikép esdekeltél, midőn megtudtad azt, hogy a kiért szived meg-tudott engem, az nem érdemes arra, hogy az övé légy, mert egy pillanat alatt le tudott rólad s szerelméről örökre mondani?

Emlékszel-e mit mondtam akkor én?...
„A szerelem egy, örök, mint az is-tenség!... Az, aki egyet igazán szeretett és megtudja csálni — az lehet minden csak — boldogító nem!”...

És akkor elhagytalak... Napok, hetek és hónapok repültek el azóta. —

sürjén kaptak elismerő tapsokat, Előada-tott ekkor „A miniszter előszobájában” című darab is, melyben Mándoky mint Kalbe Jeremiás sok igyekezettel játszott, de azon jelenetét eltekintve, midőn leányát felismeri a nevelőnőben, nem sok hatást keltett, a mi nagyon természetes, mert nem kelti való e szerep egyáltalában. Sokkal jobban sikerült a „Bokréta” előadása. Mé-száros Iktató, noha az előadón némi bá-gyadságot vetünk észre. E szerep minden-estre — nehez, és nem kevés gyakorlatot igényel, s Mézsáros Ilka megfelelt neki szé-pen, elismerésre méltón. Igazán méltányos volt a közönségtől a kitüntető tapsvihar s a sokszori kihívás.

Vasárnap a „Tékozló”-t láttuk szép számú közönség előtt.

Hétfőn febr. 3. a „Herczegasszony” című operette került színpadra. Kielegitő előadás és nagy közönség.

Kedden febr. 4-én „Dinorah.” Vala-hára egy operát is látnak, az igaz, hogy má-sodszor, valamint az is igaz hogy sokkal gyöngébb előadásban — mint először. É-z uttal nem igen sikerült a Mándokyné nek-ez és játékaival kívül semmi. Traversz hol elékést, hol előbb járt a zenekarnál, hol meg elcsuklott. Ruszt a kaszát jól fente, de a nótaban már hamiskodott. Az a kvartet, melyet Nyilvay, Kocsis I. Török és Ruszt adtak elő, ezuttal gyöngé hatást keltett. — Fekete nem volt valami kitűnő. — A vil-lany teleppel való világitás ezuttal még nem sikerült. A zenekar pogányul működött több helyen. — Közönség kis számmal.

— Szerdán febr. 5-én Szabó Bandi jutalomjátékul Tóth Ede „Az oltár előtt” című új népszínműve adatott zsufolt ház előtt. A jutalmazottat igen szépen fogadta a mi hálás közönségünk. Kapott egy szép koszt, abban egy kis pénzes zacskót, melyben 40 drb. tallér volt. Kapott azon ki-vül egy csinos szivar tárczát, szivarral a diákoktól; azon kívül még 40 frtot is „ka-pott. — A rá eső jövedelem 248 frt. 96 kr. volt. Így Szabó Bandinak igen jó anyagi si-kerű jutalomjátéka volt. Az új népszínmű sok hatásos jelenettel bír. Az előadás ál-talában véve jó volt. A jutalmazott és Nyil-vay Irma sok tapsot arattak. — Szathmáry Árpád kitűnő drámai alakítása nagyon ki-magosodott az előadásból.

— Csütörtökön febr. 6-án a Korne-villi harangokat hallottuk a régibb szereposztás mellett. Sok is lesz már tán a jóból. Lehetne egy kevéssé a népszínműveknek is helyet adni a repertoireban? Valjon mikor látjuk meg Czigányt, Két pisztolyt, A kísér-tetet, Csikóst; aztán a vigjátékok közül a Csókot, a Sardou darabját, néha-néha egy-egy tragoédiát, a Haramiakat, Iskariót, Bánkát etc. etc.???

Pénteken a kereskedő bál miatt — szünet.

Helyi hírek.

— **Elvezetes estélyt** nyújtott f. hó 7-én Nagy Pál főiskolai tanár ur által tartott népszerű előadás. Az előadás színhelyére, a főiskolai nagy-

Szivem még most is fáj — még mindig vérzik a seb, melyet te etjél rajta! De azért lemondok rólad! — megtagadlak!

Elfeledek, hogy egykor hivem valál; elfeledem hogy mi valál nekem, nem fogok már másra emlékezni, csu-pen csak arra, hogy minő nagy volt szive-mnek szerelme irántad.

De az emlék felidézi életem a multat. Te tudom hogy elfelejtess engemet! Feledj is el és ne gondolj rám soha, de soha sem! Feledd el megszegett eskü-det s vigadj örülj, ha megtudna szived a mult kinos emlékeitől szabadulni. Fe-ledd el azt, hogy mily hived valék, hogy mint szerettelek!

Ne féj, nem foglak érte vádolni sohasem. Kibékül azzal a gondolattal szivem, hogy szétzuztad boldog álmai-mat s én hiszem, hogy van még a föld-ön egy kicsike hely, a hol boldog leszek.

Boldog? Valjon fog-e még szá-momra nyitni a boldogság virága? — Miért ne? A villámtól sujtott fa, mely elvesztí lombjait, nem ritkán szokott ujra ágakat hajtani!

Valjon fogok-e újra szeretni? Val-jon föllelem-e én azt, kivel boldog leszek?

Nem tudok semmit, csak egyet ér-zek, hogy lemondok rólad, hogy megta-gadlak téged!

terembe szép számú közönség gyűlt össze, a midőn is nevezett tanár ur bemutatta az ujonnan beszerzett mag-neto-electricus gépet és ennek műkö-dését, ngyszint több más jól sikerült kísérleteket is tett. A közönség ál-talános éljenzésben fejezte ki a tanár ur fáradságtalan buzgalma iránti elis-merését.

— **Valahára** megalakult városunkban is a bizottság, mely hivatva van oda működni, hogy városunk ipara a székes-felhérvári országos kiállításra a lehető legjobb mérvben legyen képviselve. A bizottság munkálkodását figyelemmel kísérjük s nem feledkezünk meg azokról értesíteni olvasóinkat.

— **Viniche** a híres énekes vigjá-ték vagy tán jobban mondva bohózat ma másodszor fog színpadra kerülni. A darab nem oly rossz mint némelyek állítják, sőt eltekintve egy pár kényes jelenetől azt igen mulatósnak mondhatjuk. Szathmári Árpád a derék rendező óriási buzgalmat fejtett ki, csak hogy minél kitűnőbb elő-adással lépje meg a közönséget. Mi hisz-zük, hogy Niniche a melyben nincs több frivolitás mint a „Kis doktor”-ban, — ép úgy repertoireon marad, mint a többi e-féle darab.

— **Mándoky Béta** a mult va-sárnap 64-szer játszotta a „Tékozló”-ban Ftlotvel Gyula szerepét.

— **Benedek Sándor** új vigjá-téka csötörtökön kerül színpadra. Felhívjuk a közönség figyelmét, mert kitűnően fog bizo-nyosan mulatni. A szerepek jól vannak ki-osztva. — Játsszik benne (nagyszerepet) Szathmáry Árpád, a Lászy pár, Foltényi, Mándoky és Derzi Irma.

— **Felolvasás.** Weinstein Miksa rabbijelölt, városunkban közelebb fél fel-olvasást tartani. — A felolvasás tárgya „Az inquisitio és a zsidók Spanyolhonban” cizmvel fog birni s egyik értekezés magyar, másik pedig német nyelven leend. — A ma-gyar nyelven tartandó felolvasás f. hó 9-én esti 1/2 7 órakor, a statusquo izr. hitközség tanácstermében (szt. Anna utca izr. tem-plolepület) venni kezdetét. A felolvasá-sokra, melyekre belépti díj nem fizetetik, hölgyek is szivesen láttanak.

— **Meghívás.** A debreczeni dal-és zene-egylet folyó évi február hó 9-ik napján közgyűlést fog tartani, melyre az egylet tagjai meghívattak. — Bodósy Pál, elnök, Márk Endre, jegyző.

— **Közvacsora.** A helybeli nő egylet által rendezendő közvacsora ügyé-ben már megindultak a mozgalmak, melyek-nek élén most is az e tekintetben már sok elismerést szerzett Bethlen Mikó Róza grófnő áll. Debreczen város lelkes hölgyei közül már többen nyilatkoztak a közva-csora sikerének előmozdításában, a nögye-let derék elnököjének segédkezet nyújtani s így semmi kétség sem marad fenn arra nézve, hogy az idei közvacsora is méltó utódja leend az előbbieknak. — Közelebb a közvacsora tartásának napját is közölni fogjuk.

Oh mint dobog még mindig ez a betegé tett sziv erre a tudatra!

Pedig olyan egyszerű az egész! Lemondok rólad! Épen úgy, mint a hogy letud mondani az ember valami csekély-ségről!

Ne kérj tőlem semmit. Az én szive-m nem tud megbocsátni. Ne emlékez-tess a multra — te nem lehetsz enyém.

Lemondok rólad és nem emléke-zem rád! Kerülni fogok mindent, mi rád emlékeztet — a mi a multat juttatná eszembe!

S ha lesz idő, midőn rám kell em-lékezned, midőn véletlenül eszedbe jut az én nevem is, kacagj ki ezt a bolond-os, beteges szívet, hisz úgy sem érde-mel mást, a mért olyan nagyon, olyan végtelenül tudott szeretni — és lemondani akkor, midőn te voltál egykor mindene, mindene!!

*
Eddig tartott a levél; midőn elova-sám, egy köny görült ki a szememből. — Sajnáltam a szegény bohó fiút! Soha sem hittem volna, hogy ily mélyen tudjon érzeni, hogy ily nagy fájdalmat takargat vidám ke-délyével. Ezért mondta hát a multkor olyan metsző gunnyal, hogy boldog az, aki e-zyet szeret!

A levelet szépen vissza tettem, s nem szóltam róla egy hangot sem.

Szegény bohó kis barátom!

— **Érczy Ferencz** színházunk közkeveltségű operette énekesének jutalmjátéka f. hó 11-én azaz kedden lejött, mely alkalommal elő fog adni a „Kékszállú herceg”. Már ezen gyönyörű zenéjű operette előadása is elég arra, hogy színházunk a zsufolóság megteljen, — s ha ehhez felemlítjük azon körülményt, hogy a jutalmazandó iránti tiszteletből a főszerepeket Mándokyné, Kocsis I. Nyilvay I. László és Törökne voltak szívesek elvállalni, vagyis hogy az első rendű tagok közül egy a nők, mint a férfiak közte fognak működni, — bátran állíthatjuk, hogy közönségünknek a jelen színidényben ennél élvezetesebb estélye nem volt. Mindezek után ösmerve a debreczeni hálas műpártoló kö-

zönségnek azon szeretetét, mely a tehetésegebb tagokat felkarolja, s melyben Brczynek osztatlan része van, — bizton reméljük, hogy ez estén — őt mint a jelen társulat, szorgalmas derék, ügybuzgó s tehetőségek tagját — úgy fogja kitüntetni, — hogy annak emlékére jutalmazandó mindenkor jól emlékezzünk vissza.
— **Meghívás.** A debreczeni ügyvédi kamara 1-ső állandó bizottságának 1879. évi február hó 9-dik napján d. e. 10 órakor a kamara helyiségben tartandó ülésére. — Dr. Kemény Mór, h. elnök. — Tanácskozás tárgyai: 1. Az új polg. tvk. rittsról szóló törvényjavaslat. 2. Az új végrehajtási eljárásról szóló törvényjavaslat. 3. Az egri ügyvédi kamarának a bagatell

törvény eltörlése s illetve módosítása tárgyában készített felterjesztése. 4. Egy az ügyvédi kar sértett jogainak orvoslását célzó indítvány.
— **A kereskedő ifj.** bilja pénteken igen szépen sikerült; a legelegansabb közönség vett benne részt s hogy nagyon kitűnően és kedélyesen mulattak, azt felesleges is megjegyeznünk. A derék rendezőség nagy elismeréssel érdemel buzgalmaért.
— **Csöd.** Löwenberg Jakab helybeli terményterekedő ellen saját kérelmére, a kir. törvényszék e hó 6-án a csödöt elrendelte s perflügelyelőül és ideigl. tömegmondnokul Sorger József ügyvédet nevezte ki.
— **Az ördög bibliáját,** K.

Papp Miklósnak a népszínházban nem válam szerencsés sikert aratott népdramáját, jövő szombaton fogják előadni színpadunkon. Ez alkalommal mint értesülünk, maga a szerző is lejön Debreczenbe s megfogja nézni darabja előadását. Örömmel üdvözöljük körünkben.
— **A színház** nyugdíj intézet választmányának pénteki gyűlésén kimutattott hogy a vagyon 27,399 frt. 92 kr. — A volt buzgó vagy lett pénztárnok Vecsey Viktor ez állásáról elfoglalásai miatt lemondott s helyébe egyhangulag Örvényi Ottó választották meg. — Dózs a József agg színész az intézettel az év elejétől fogva 180 frt. segélyt kap évenként.

H I R D E T É S E K.

KÖZVETITŐ ÉS TUDAKOZÓ INTÉZET.

Czeglédutca Csiffy-ház.

Keresetetik:

Varrás, szabás és gépvarrás tanítására 12—14 éves leánykák felvételnek. (492). Tanulók — egy norinbergi és diszmű,

Kínáltatnak:

Ingtalanságok örök áron eladásra.

Egy kilencz nyilasos vénkerti szőlő eladó. (4892).
5 1/2 nyilas hegyesi I-rendű tanyaföld eladó. (4855).

Több rendbeli legelő földek kisebb nagyobb területekben eladó. Értekezhetni Tek. Nagy Ferencz ügyvéd úrnál Csapó utca 388 szám alatt (147).

Egy koház hozzatartozékkal együtt melynek évi jövedelme 220 frt — 1600 frtért eladó. (259).

Egy igen jól berendezett birtok 150 hold

Ingtalanságok haszonbéri kiadására:

A nyirbe Bakkányba 400 hold tagosított birtok lakó házzal, kert, szárazmalom s több gazdasági épület 60 hold ösziveléssel bérbeadó. (130).

3 szoba az utcára, konyha, kamara, pincze, padlás és egy kis mellékes szoba minden órán kiadó. (423)

2 szoba, konyha, kamara kiadó. (420)

Egy lakosztály kiadó; a mely áll a) 5 szoba, 2 konyha, 2 kamara, 5 pincze, padlás, fás kamara, raktár és kocsiszin, b) egy keresztpület két lakki kiadó, 1) 3 szoba, 2) 1 szoba, kamara, 4 lóra istálló és kert. (418).

Egy udvari kis butorozott szoba kiadó. 4 szoba utcai, előszoba, konyha, kamara kiadó.

NagyVárad-utcán 4 szoba, 5 lóra való istálló kiadó (93)

Érkeszre 580 cat. hold első rendű tagosított birtok, ösziveléssel, épületekkel bérbeadó (126).

Eladó ingóságok:

Több fókos és üveges bolti állványok eladók (4726)

Több Wertheim szekrények eladók. Kötő és jó karban levő erős tartályok és pudlik vasáru üzletnek jutányos árban kaphatók.

Egy tengeri morzsoló kiadó.

Egy kis francia konyha eladó.

150 szekér anyaszéna eladó, értekezhetni Poszert János úrnál.

Alkalmazást keresők:

Egy kitűnő bizonyítvánnyal ellátott vas- és fűszerkereskedő segéd állomást keres. (526).

Egy jó bizonyítványokkal ellátott vizsgázott gépész állomást óhajti.

Egy gazdasági intézetet végzett ifju mint ispán vagy gazdasági gyakornok alkalmazást keres. (4769)

Egy jó családból való idősebb nő, mint kulcsárnó vagy társalkodónó alkalmazást, keres. (4663)

Egy jó bizonyítványokkal ellátott egyén mintgazdatiszt vagy erdész állomást keres. Egy jó bizonyítványokkal ellátott gazda-

melyből 64 hold tagosítva, a többi pedig 3 forduló hatáiban van, szabad kézbeli örök áron eladó, bővebb felvilágosítást ad e lap szerkesztő irodája. (4648)

9 nyilas tanyaföld a macson eladó (4810). Ezeket kívül számtalan kisebb nagyobb birtokok, szőlők, kaszálók, luczernások stb. kínáltatnak eladásra.

5 szoba, konyha, előszoba, góré, kamara. második kis udvar és kert eladó. (362) 3 1/2 onodói szántó föld a látókép mellett eladó. (454)

Egy lakosztály 6 szoba konyha, kamara és pincze 3 évre kiadó. (181).

Egy egész újonnan épült lakosztály 7—8 szoba hozzatartozékkal kiadó (4780) 1-3

Egy magános embernek való kis szoba a piacon jövő hó elsőtől kiadó (294)

Egy Bákki kaszálló több évre kiadó esetleg eladó. (4634)

15¹⁸³⁹/₁₆₀₀ Onodói föld több évre haszonbérre kiadó. (4634)

2 utcai szoba, elő szoba, pincze, konyha padlász azonnal kiadó. (4550)

Egy udvari szoba butorral vagy a nélkül kiadó. (4634)

Ezeket kívül számtalan kisebb-nagyobb lakások vannak bérbeadás végett nálunk bejelentve.

Egy utcai lakosztály 4 szoba, konyha, kamara pünkösdtől kezdve kiadó. (359)

Egy urilak 3 szoba, konyha, előszoba, faskamara kiadó. (355.)

Egy bálhelyiség a piacon kiadó: (203)

Egy álarcz és dominó kedvező feltételek mellett eladó.

Egy takarékpénztári részvény eladó (350)

A lócsás kertbe több boglya kitűnő széna eladó. (4887).

Több zongora eladó vagy bérbeadó. (435)

Egy igen elegans uri kocsis (batár) eladó. (166).

Társalgónók, gazdasszonyok, kulcsárnók, továbbá házmesterek, iroda és bolti szolgák, urasági inasok és kocsisok, főzőnők, szobaleányok, peszrák, száraz és szeptatos dajkák, futárok, hetesek s házhoz járó takarítónók.

Árverési hirdetés.

1878. évi. 1878. sz. 1878. sz. 1878. sz.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy **Tóth Mikály** végrehajthatónak **Kis Imre és neje Pongor Sára** végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében lefoglalt **sertések, termények s házi butorokból álló, összesen 210 frtra** becsült ingóságok **1879 évi február hó 11. d. e. 9 órakor** alperesek **tanító-utcai 1392. sz.** lakáson középszézfizetés mellett, továbbá a debreczeni 2119. sz. tjkvben jegyzett **3000 frtra** becsült **1392. sz.** ház s 3 holdnyi onodói föld az **1879. évi Február hó 11-ik** napján d. u. 3 órakor, mint első- és **1879 évi Mártius hó 11-ik** napján d. u. 3 órakor mint második határidőben, a törvényszék árverési termében végrehajtó **Mészáros László** által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m.:

1-ször. Kiváltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kifizött birtok nem fog eladatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kézhöz letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig: az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1, 2, 3 hónap alatt, 6% kamatokkal együtt en. kir. törvényszéknek lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A feltételek többi része a kiküldött végrehajtónál meg tudható.

Felhitatnak azok, kik az árverésre kifizött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszékhez nyújtsák be: különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére onag utasítatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesők végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladóság jelensék be, ellenkező esetben **Örvényi József** ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviselteni.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1878. évi december hó 20-dik napján.

Becské Lajos, Ferenczy L. h. elnök. (491.) 2—3 h. jegyző.

Csak is férfiak részére

a következő összeállítás, mely a következő 8 tárgyból áll.

I. Egy eredeti aranyozott finom, tőkéletesen a perczekre igazított jól járó zsebóra, 2 évi jótállássalmellét órakulcsal és óratartóval együtt. II. Egy nehéz talmi arany óraláncz mint a valódi aranyak igazoló jegygyel, gyűrű s karabiner. III. Egy nagyszerű angol gyöngyház nyelű tollkés 6 különböző késsel ellátva. IV. Egy valódi taktékpa china-ézüst kupakkal. V. Egy bádoni meggyfaszár szarubegy szópoka és biztosítási készülékkel, hogy a pipa el ne törhessék. VI. Egy valódi aranyozott medail az óralánczhoz, 3 képhez. VII. Egy nagy pecsétygyűrű talmi aranyból, mint valódi arany, mindennemű tetszés szerinti betűk metszéssel. VIII. Egy nagyszerű emaillozot és valódi aranyozott 3 ing- és 2 kezelő gombok.

Mindezen 8 tárgy jótállás mellett 6 frtba kerülnek, és utánvételt vagy készpénz fizetés mellett megrendelhető

Müller kiházasítási üzletében
Bécs II. Róther Sterngasse No. 20.
(30) 1—6,

Disz és haszonkert

a **postakert** elején a főútna jutányosan eladó. Az egész terület mintegy 4 hold, tartalmaz a legjobb karban levő diszkerten kívül nemcsitelt gyümölcsöst, válogatott fajú csemegezőllőt, luczernást, diszplántákkal dusan felszerelt **üvegházat** és ujonnan épült lakházat. A terület két kertre is czészertien felosztható.

Értekezhetni a tulajdonosnál Széchenyi utca **1771. sz. a.**

(48.) 1—3.

294. szám.

ÁRJEJYZÉKE

az „I S T V Á N” gőzmalom készítményeinek.

Készpénz fizetés mellett.

Egész zsák vételénél 7 % engedmény.

Árak ausztriai értékben
Kölcségmentesen

Debreczenben kötelezettség nélkül.
Ingyen szákkal.

	100 kiló	
A.	Asztali dara nagyszemű	22.40
	szinte 30 kil. zacskóval	23.—
B.	szinte apró szemű	22.40
	szinte 30 kilós zacskóval	23.—
C.	Dara képszerű	21.—
	szinte 30 kilós zacskóval	21.60
D.	Királyliszt	21.60
1.	Lángliszt	20.80
2.	Montliszt	20.—
3.	Zemlyelisztt különös	18.60
4.	"	17.60
5.	Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	16.60
6.	szinte 2-sod	15.60
7.	Közép kenyérliszt 1-ső rendű	14.—
8.	" 2-	11.60
8 1/2	Barna kenyérliszt 1-ső	9—
9.	" 2-od	7.40
10.	Lábliszt	6.60
10 1/2	Veres liszt	4.—
11.	Finom korpa	zsákkal 3.60
	zsáknélkül	3.—
12.	Durvakorpa	zsákkal 3.20
	zsáknélkül	2.60
R. I.	Rozsliszt	1-ső rendű 12.60
R. II.	szinte	2-sod " 11.60
R. III.	szinte	3-mad " 9.—
R. IV.	Rozskorpa	... zsákkal 3.60
	zsák nélkül	3.—
A. K.	Árpkása	00 . . . . . 26.—
	szinte	0 . . . . . 20.—
	szinte	1 . . . . . 19.—
	szinte	2 . . . . . 17.—
	szinte	3 . . . . . 16.—
	Árpadara	5 . . . . . 20.—
A.	Árpa liszt	6 . . . . . 6.60

Debreczen, 1878. Nov. 21.
A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve.

A. B. C. 0—10	számig	85 kilo.
11. 12.	"	60 "
R. I. — III.	számig	85 "
R. IV.	"	60 "
Á. K. 00—5	számig	50 "
árpalisztt.	"	85 "

ZICHERMAN H.

irodája Debreczen czeglédutca Csiffy-ház.)

Mindennemű magán- és kereskedelmi ügyletekben a levelezés bel- és külföldre közvetítettik.

A 16-ik számú színházi páholy, bekövetkezett halálózás miatt igen kedvező feltételek mellett páratlan napokra kiadó. (169)

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 krajczár előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz

